

ППФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2017 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

РЪКОВОДСТВО:

Надзорен съвет:

Виолина Маринова Спасова – председател

Чаба Наги – член

Юрий Благоев Генов - член

Управителен съвет:

Доротей Николаева Николова – председател

Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор

Румяна Боянова Сотирова – член и изпълнителен директор

Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1000

ул. „ Княз Александър I Батенберг” № 6, ет.1

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

ТБ „Алианц България” АД – ЦУ

Инвестиционни посредници:

„Райфайзенбанк България” ЕАД

„Уникредит Булбанк” АД

“Авал ИН” АД

„Първа Финансова Брокерска Къща” ООД

„Адамант кепитъл партньорс” АД

„Ситигруп Глобъл Маркетс Лимитед”

„София интернешпънъл секюритиз” АД

„ Сосиете Женерал Експресбанк”

„Ситибанк Европа” АД – клон България КЧТ

„Елана Трейдинг” АД

ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН
ФОНД „ДСК-РОДИНА”**

ЗА 2017 ГОДИНА

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

ПОК “ДСК - Родина” АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ПСКПОФ) , който Компанията управлява и представява съгласно и разрешение за управление на ППФ „ДСК - Родина” № 342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН).

ПСКПОФ е регистриран на 01.12.2000 г. по фирмено дело 14246/2000 г. с решение на СГС от 2004 г. наименованието на ПСКПОФ е променено на Професионален пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ППФ “ДСК – Родина”, ППФ или Фонда).

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Настоящото описание на Фонда осигурява само най-обща информация. Осигурените лица следва да се запознаят с правилника за организацията и дейността на Фонда, който осигурява по-детайлна информация.

Във Фонда задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на лицата, които са избрали да се осигуряват във фонда „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на първия осигурителен договор или от датата на служебното разпределение във фонда. При промяна на участието на осигуреното лице от един в друг съответен фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване правоотношението с дружеството, управляващо фонда, в който лицето преминава, възниква от датата на прехвърляне на средствата по индивидуалната му партида.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина”.

Фондът осигурява следните пенсионни плащания:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд;
- Еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида при трайно намалена работоспособност над 89.99 сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО;
- Еднократно изплащане на цялата натрупана сума поради пенсиониране по смисъла на чл. 172 от КСО.

Размерът на срочната пенсия за ранно пенсиониране се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалната партида, срока на получаване и техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество съобразно условията на чл.171 от Кодекса за социално осигуряване.

Осигурените лица имат право да променят осигуряването си от ППФ във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване /ДОО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване.

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО Компанията, управляваща Фонда сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден, като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се разделя на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изгъланение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

ОСИГУРЕНИ ЛИЦА И НЕТНИ АКТИВИ

Към 31 декември 2017 г. в ППФ „ДСК-Родина“ членуват 38 689 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска. През 2017 г. броят на осигурените лица е нараснал нетно с 3279 лица или с 9.26% спрямо края на 2016 г. През същия период съгласно обобщена предварителна информация, публикувана на уеб сайта на КФН, пазарът е нараснал нетно със 9 435 лица или с 3,28% спрямо края на 2016 г. Нетният ръст на осигурените лица в ППФ „ДСК-Родина“ е по-висок от този на пазара. Освен това нетният ръст на осигурените лица през 2017 г. на ППФ „ДСК-Родина“ представлява 34,75% от нетния ръст на пазара.

Общият пазар на новоосигурени лица през 2017 г. отбелязва спад с 1,53% спрямо 2016 г. ППФ „ДСК-Родина“ получава 1 273 новоосигурени лица, което представлява 8,18% пазарен дял от пазара на новоосигурени лица (според оповестената предварителна информация на уеб сайт на КФН).

Към 31 декември 2017 г. ППФ „ДСК-Родина“ достига **13,01%** пазарен дял по осигурени лица, което представлява **нарастване с 71 базови точки** спрямо 31 декември 2016 г.

Доклад за дейността на ППФ „ДСК-Родина” за 2017 г.

В следващата таблица е посочена сравнителната информация за пазарните дялове по лица и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от КФН.

Професионални пенсионни фондове	31.12.2017 г. (в %)	31.12.2016 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие”	23.39	23.88	-0.49
ППФ „Съгласие”	14.74	14.68	0.06
ППФ „ДСК-Родина”	13.01	12.30	0.71
ЗППФ „Алианс България”	15.68	15.87	-0.19
ППФ „Ен Ен”	8.19	8.40	-0.21
ППФ „ЦКБ Сила”	11.58	11.79	-0.21
ППФ „Бъдеще”	4.28	3.94	0.34
ППФ „Топлина”	6.03	6.21	-0.18
ППФ „Пенсионноосигурителен институт”	3.10	2.93	0.17

Към 31 декември 2017 г. нетните активи на ППФ „ДСК-Родина” са в размер на **153 325 хил. лв.** От началото на годината е реализирано нарастване на нетните активи 27 639 хил. лв., което представлява ръст от 21.99% спрямо 31 декември 2016 г. За сравнение през същия период пазарът е реализирал увеличение в размер на 122 065 хил.лв., което представлява ръст от 13,05% спрямо предходната година.

През отчетния период постъпленията от осигурителни вноски, заедно с получените лихви от НАП са в размер на 13 977 хил. лв., като за сравнение през 2016 г. те са 13 249 хил. лв. или през 2017 г. има 5.49% ръст на тези постъпления. През 2017 г. в ППФ „ДСК-Родина” от други професионални пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 13 612 хил. лв., а към други професионални пенсионни фондове прехвърлените средства са в размер на 6 963 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлени средства на осигурени лица от и към други ППФ е 6 649 хил. лв., като за сравнение нетния резултат за 2016 г. от прехвърляне е 7 541 хил. лв. или през 2017 г. се наблюдава намаление от 11,83%. Средният размер на месечните постъпления на едно осигурено лице за 2017 г. представлява 104.01% от средния размер за целия пазар, докато за 2016 г. – този размер е представлявал 107,42% от средното за пазара. И през 2017 г. постъпленията от вноски на едно лице са по-високи от средното за пазара.

През 2017 г. в полза на ПОК „ДСК-Родина” АД са начислени такси и удържки в размер на 1 778 хил. лв., като през 2016 г. те са били в размер на 1 608 хил.лв., или ръст от 10,57%. За сравнение ръста за 2016 е бил 1,39%. Причината за покачването спрямо предходната година е увеличението в размера на събираните такси и удържки.

Доклад за дейността на ППФ „ДСК-Родина” за 2017 г.

Към 31 декември 2017 г. ППФ „ДСК-Родина” достига **14,50%** пазарен дял по активи, което представлява **нарастване със 106 базови точки** спрямо 31 декември 2016 г., което е най-голямото нарастване на пазарен дял спрямо останалите ППФ. В следващата таблица е посочена сравнителната информация за пазарните дялове по активи и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Професионални пенсионни фондове	31.12.2017 г. (в %)	31.12.2016 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие”	23.91	24.26	-0.35
ППФ „Съгласие”	17.24	17.80	-0.56
ППФ „ДСК-Родина”	14.50	13.44	1.06
ЗППФ „Алианс България”	18.13	18.03	0.10
ППФ „Ен Ен”	7.26	7.27	-0.01
ППФ „ЦКБ Сила”	10.95	11.22	-0.27
ППФ „Топлина”	4.39	4.61	-0.22
ППФ „Бъдеще”	1.57	1.37	0.20
ППФ „Пенсионноосигурителен институт”	2.05	2.00	0.05

ИНВЕСТИЦИИ

В таблицата по - долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2017 г.		31.12.2016 г.	
	Балансова стойност	Отн. дял в %	Балансова стойност	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	30 362	19.75	33 672	26.69
<i>Дългови ЦК, издадени и/ли гарантирани от държавата</i>	<i>21 311</i>	<i>13.87</i>	<i>26 501</i>	<i>21.00</i>
<i>Корпоративни облигации</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>61</i>	<i>0.05</i>
<i>Акции, дялове и права</i>	<i>9015</i>	<i>5.86</i>	<i>7110</i>	<i>5.64</i>
Чуждестранни финансови активи	115 455	75.12	85 120	67.46
Парични средства	7 720	5.02	7 256	5.75
Краткосрочни вземания, в т.ч.	188	0.11	132	0.10
<i>Вземания, свързани с договори за възвращаемост</i>	<i>159</i>	<i>0.10</i>	<i>122</i>	<i>0.10</i>
Балансови активи общо	153 689	100.00	126 180	100.00

Към 31.12.2017 г. ППФ „ДСК – Родина” има вземания по форуърдни договори в размер на 159 хил. лв. и задължения по договори за лихвен суап в размер на 53 хил.лв.(съответно към 31.12.2016 г .има вземания по форуърдни договори в размер на 122 хил. лв. и задълженията по договор за лихвен суап са в размер 77 хил.лв.)

НЕТЕН ДОХОД ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

През отчетния период реализираният нетен доход от инвестиране на активите на ППФ „ДСК – Родина” е положителен в размер на 13 056 хил. лв., за сравнение през 2016 г. е бил положителен в размер на 5 634 хил. лв.

ППФ „ДСК – Родина”	31.12.2017 г.	31.12.2016 г.
Нетен доход от лихви	2 566	2 035
Нетен доход от оценка на финансови активи	12 391	3 199
Нетен доход от сделки с финансови активи	(330)	(175)
Нетен доход от съучастия и дивиденди	911	584
Нетен доход от операции с чуждестранна валута	(2425)	361
Други приходи(Други разходи)	(57)	(370)
Общо реализиран нетен доход	13 056	5 634

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на годишна база от професионалните пенсионни фондове, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (30 декември 2015 г. – 29 декември 2017 г.) на база обобщена информация от КФН.

Професионален пенсионен фонд	Доходност
ППФ "Доверие"	6,32%
ППФ "Съгласие"	5,66%
ППФ "ДСК-Родина"	6,35%
"ЗППФ Алианс България"	4,93%
"Ен Ен ППФ"	5,83%
ППФ "ЦКБ Сила"	4,00%
"ППФ - Бъдеще"	3,09%
ППФ "Топлина"	3,65%
ППФ "Пенсионно – осигурителен институт"	4,98%
Немодифицирана претеглена доходност	5,47%

НАСТЪПИЛИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода след датата към която е съставен финансовият отчет на ППФ „ДСК – Родина“ до датата на публикуването му не са настъпили важни или значителни за дейността на Фонда некоригиращи събития неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА РИСКА

ППФ „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Политиката на Ръководството по отношение измерването на видовете рискове е представена по – подробно в годишния финансов отчет на ППФ „ДСК – Родина“.

Главната цел на управлението на ППФ „ДСК – Родина“ е нарастване на пазарния дял по осигурени лица и управлявани нетни активи сред останалите професионални пенсионни фондове, повишаване на реализираната доходност от управлението на средствата на осигурените лица, както и поддържане и развитие на високо качество на обслужване на осигурените лица.

Дата: 12.03.2018г.

Главен изпълнителен директор

/Николай Марев/

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на ПОК "ДСК-Родина" АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Професионален пенсионен фонд "ДСК-Родина" („Фондът“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2017 година, отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2017 година и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Оценка по справедлива стойност на инвестиции

В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива включиха:

Както е оповестено в Приложения 3 и 6 на финансовия отчет балансовата стойност на финансовите инструменти, държани за търгуване е в размер на 145,781 хил. лв. Това представлява 94.85% от общите активи на Фонда. Тези активи са ключов фактор за резултатите от дейността на Фонда и размера на нетните му активи.

Определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти се извършва ежедневно на база на пазарни котировки на цената им от различни публични източници към края на предходния работен ден или чрез прилагане на други оценъчни модели и техники. Процесът на оценяване често изисква значителен обем от входящи данни. Повечето от тях се получават от налични данни в готов вид от ликвидни пазари. Когато, обаче, такива данни не са разполагаеми, е необходимо ръководството да разработи приблизителни оценки на база оценъчни модели, които може да предполагат и участието на значителни преценки и допускания от негова страна.

Оценяването на финансовите инструменти, държани за търгуване, се извършва в съответствие с изискванията и на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на Фонда и управляващата го Компания.

Поради значимостта на горепосочените обстоятелства ние сме определили, че справедливата стойност на инвестициите по справедлива стойност е ключов одиторски въпрос.

- Проучващи запитвания, инспекции на документи и анализи за получаване на разбиране за процеса за определяне на справедлива стойност на финансовите инструменти, държани за търгуване, както и за пряко свързаните процеси на управление на инвестиционната дейност на Фонда.

- Преглед, инспекция на документи и оценяване на адекватността на политиките, процедурите и свързаните вътрешни контроли по процеса.

- Нашите одиторски процедури включиха и следното:

- а) проучващи запитвания, отправени към експертите на Компанията, относно свързаните процеси;

- б) анализи и други аналитични процедури по отношение структурата на портфейла от финансови инструменти, държани за търгуване, с цел оценка на риска от съществени неправилни отчитания, проектиране на одиторски процедури, както и определяне на области, в които тези процедури да бъдат фокусирани (вид на емитентите и финансовите инструменти; оценка на риска: кредитен рейтинг, концентрация, валута, географско разпределение; източник на дневна преоценка);

- в) анализи на движението на инвестициите, държани за търгуване за годината;

- г) на база извадка, извършване на комбиниран тест за оценка и тестване на оперативната ефективност на вътрешни контроли и по същество на детайли, свързани с изпълнението на сделките с инвестиции, държани за търгуване през годината, който тест адресира риска от неточно отчитане или отчитане на несъществуващи покупки/продажби;

- д) равнение на номиналната стойност на инвестициите по счетоводни регистри към 31 декември 2017 година до данните от полученото потвърдително писмо от банката попечител;

е) на база извадка, извършване на детайлен тест по същество, на оценката по справедлива стойност на финансови активи, държани за търгуване към 31 декември 2017 година - преглед на приложените от Фонда цени и техните източници; независима проверка от одиторския екип на котировки от публични източници за цени на тези активи; анализ и оценка с повишена критичност на допусканията и преценките, направени от ръководството и използвани в експертните оценки; преизчисление на справедливата стойност;

ж) тест на ежедневните преоценки до справедлива стойност на база извадка с цел адресиране на регулаторните изисквания за ежедневна преоценка - за избрани дни и ценни книги - преглед на приложените цени, независима проверка до котировки на цени, анализ на допусканията, използвани в експертни оценки, преизчисление на преоценката;

з) преглед и оценка на източниците на ценова информация; рейтинг на входящите данни и параметри при определянето котировките на ценни книжа от независими агенции и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности;

и) оценка и проверка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията във финансовия отчет на Фонда относно определянето на справедливата стойност на финансовите инструменти.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Компанията („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени

пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Института на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и АФА ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 година на Фонда от Общото събрание на акционерите на ПОК „ДСК-Родина“ АД, проведено на 21 септември 2017 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2017 година на Фонда представлява трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Делойт Одит ООД и първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от АФА ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Компанията на 12 март 2018 година, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, Делойт одит ООД е предоставил следните услуги на Компанията и управляваните от нея Фондове, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Компанията:
  - Договорени процедури свързани с финансовия надзор, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажименти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“, по отношение ГФО за Надзорни цели на Компанията и Фондовете за 2016, представляващи съпоставяне на извадкова база на сумите в отчета за финансовото състояние и отчета за всеобхватния доход в ГФО за надзорни цели, с цел най-общо съответствие със съответните суми в одитираните годишни финансови отчети, изготвени съгласно националното счетоводно законодателство, приложимо за 2016 и МСФО.

За Делойт Одит ООД

Асен Димов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

За АФА ООД

Валя Йорданова
Управител

Рени Йорданова
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

ул. Оборище 38
1504 София, България

12 март 2018

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица
Към 31 декември 2017 година

<i>В хиляди лева</i>	Бел.	2017	2016
АКТИВИ			
Парични средства и парични еквиваленти	5	7 720	7 256
Инвестиции по справедлива стойност	6	145 781	118 792
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	159	122
Вземания	7	29	10
Общо активи		153 689	126 180
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1.2	53	77
Задължения	8	311	417
Общо задължения		364	494
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		153 325	125 686

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с пояснителните бележки към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен в бележки от стр. 4 до 27.

Финансовият отчет на страници от 1 до 27 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК “ДСК-Родина” АД и е подписан на 12 март 2018 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Асен Димов
Регистриран одитор

Дата: 12.03.2018

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Рени Йорданова
Регистриран одитор

Дата: 12.03.2018

**Отчет за промените в нетните активи на
разположение на осигурените лица**
За годината, завършваща на 31 декември 2017 година

В хиляди лева	Бел.	2017	2016
УВЕЛИЧЕНИЯ			
Доход от управление на финансови активи			
Приходи от лихви		2 566	2 035
Нетни печалби от оценка на финансови активи		12 391	3 199
Приходи от дивиденди		911	584
Нетна печалба от валутна преоценка		-	361
		15 868	6 179
Осигурителни вноски			
Вноски за осигурени лица по сключени договори		13 981	13 249
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		13 612	13 114
		27 593	26 363
ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ		43 461	32 542
НАМАЛЕНИЯ			
Разходи/Загуба от управление на финансови активи			
Нетни загуби от сделки с финансови активи		330	175
Нетна загуба от валутна преоценка		2 425	-
Разходи за обезценка		35	348
Други разходи		22	22
		2 812	545
Намаления произтичащи от осигурителна дейност			
Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към НОИ	10	4 269	3 383
Преведени суми на други пенсионни фондове		6 963	5 573
Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество	9	1 778	1 608
		13 010	10 564
ОБЩО НАМАЛЕНИЯ		15 822	11 109
УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТ		27 639	21 433
НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА		125 686	104 253
НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА		153 325	125 686

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с пояснителните бележки към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени от стр. 4 до 27.

Финансовият отчет на стр. от 1 до 27 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 12 март 2018 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Асен Димов
Регистриран одитор

Дата: 12.03.2018

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Рени Йорданова
Регистриран одитор

Дата: 12.03.2018

Отчет за паричните потоци
За годината, завършваща на 31 декември 2017 година

В хиляди лева

	Бел.	2017	2016
Парични потоци от оперативна дейност			
Нетни парични потоци от осигурени лица и техни наследници		13 174	12 755
Изплатени средства към НОИ		(2 858)	(2 453)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от ППФ към фонд на ДОО		(695)	(195)
Средства на осигурени лица прехвърлени от и към други пенсионни фондове		6 649	7 541
Нетни плащания към пенсионноосигурителното дружество		(1 792)	(1 574)
Получени лихви		2 369	1 809
Получени дивиденди		910	592
Нетни потоци от покупка и продажба на инвестиции		(17 252)	(15 295)
Нетни парични потоци от сделки с чуждестранна валута		(41)	(36)
Нетно увеличение на паричните средства и парични еквиваленти за годината		464	3 144
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		7 256	4 112
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	5	7 720	7 256

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с пояснителните бележки към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени от стр. 4 до 27.

Финансовият отчет на страници от 1 до 27 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 12 март 2018 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Асен Димов
Регистриран одитор

Дата: 12.03.2018

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Рени Йорданова
Регистриран одитор

Дата: 12.03.2018

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК “ДСК - Родина” АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ППФ „ДСК - Родина” №342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ПСКПОФ).

ПСКПОФ е регистриран на 01.12.2000 г. по фирмено дело 14246/2000 г., с БУЛСТАТ 130432485. С решение на СГС от 23.01.2004 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Професионален пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ППФ “ДСК – Родина”, ППФ или Фонда). Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1000, ул. „Княз Александър I Батенберг” № 6, ет.1.

През 2017 г. не са настъпвали промени в състава на Управителния и Надзорния съвет на ПОК „ДСК – Родина” АД.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Във Фонда се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на лицата, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на фонда. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина”.

Фондът осигурява следните пенсионни плащания:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд;
- Еднократно изплащане до 50% от натрупаната сума по индивидуалната партида сума, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО;
- Еднократно изплащане на цялата натрупана сума поради пенсиониране по смисъла на чл. 172 от КСО.

Размерът на срочната пенсия за ранно пенсиониране се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалната партида, срока на получаване и техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, ако са изтекли две години от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

Осигурените лица имат право да променят осигуряването си от ППФ във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване /ДОО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване.

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Индивидуалните партии на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспадат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удържките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към 31 декември 2017 г. в ППФ “ДСК - Родина” членуват 38 689 осигурени лица.

2. Съществени счетоводни политики

2.1 Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

2.2 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност;
- Финансови активи и пасиви за търгуване, които са представени по справедлива стойност.

2.3. Сравнителни данни

Фондът представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4 Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ППФ.

2.5 Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.5 Използване на оценки и допускания, продължение

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в приложенията по оценка на финансови инструменти.

2.6 Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви се начисляват текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от финансовия актив.

Разликите от промените на справедливата стойност на финансовите инструменти, държани за търгуване, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финансов приход или разход.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

2.7 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Компанията по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи и по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2017	31 декември 2016
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.63081 BGN	1.85545 BGN
100 JPY	1.44866 BGN	1.58495 BGN

2.8 Парични средства и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по разплащателни сметки, депозити в български лева и валута с оригинален срок по-малък от три месеца.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.9. Финансови инструменти

2.9.1. Финансови активи

Притежаваните от Фонда финансови активи включват следните категории: финансови активи, държани за търгуване и кредити и вземания (включващи и паричните средства и паричните еквиваленти).

Класификация

Класификацията е в зависимост от същността и целите на финансовите активи към датата на първоначалното им признаване в отчета за нетните активи на осигурените лица и включва следните категории:

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията, притежавани от Фонда, са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.9. Финансови инструменти, продължение

2.9.1. Финансови активи, продължение

Финансови активи, държани за търгуване

Средствата на Фонда се инвестират при спазване принципите за постигане на максимална доходност, ликвидност и диверсификация на финансовите активи съгласно изискванията на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на пенсионноосигурителното дружество. Те включват инвестиции в държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, ипотечни ценни книжа, акции и други. Тези инвестиционни цели определят класификацията на финансовите активи във Фонда като финансови инструменти, държани за търгуване.

Деривативи, които не отговарят на критериите за хеджиране се класифицират и отчитат като държани за търгуване. Фондът използва деривативни финансови инструменти като валутни форуърди за управление на рисковете, свързани с промените във валутните курсове.

Признаване и оценяване

Финансови активи, държани за търгуване

Фондът признава финансовите инструменти, държани за търгуване на датата на уреждане. От този момент Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Финансовите инструменти, държани за търгуване се отчитат по справедлива стойност при първоначално признаване, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица при възникването им. Последващата оценка на тези инструменти е по справедлива стойност.

Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Кредити и вземания

Кредити и вземания, първоначално възникнали във Фонда, се признават по справедлива стойност, която обичайно е равна на номиналната стойност на вземанията.

След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател - разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период вземанията подлежат на преглед, за да се препени дали съществуват обективни доказателства за обезценка. Такива доказателства могат да бъдат просрочия от страна на длъжника, индикации, че може да бъде или е обявен в несъстоятелност, неблагоприятни промени в дейността на длъжника и др.

Отписване

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.9. Финансови инструменти, продължение

2.9.1. Финансови активи, продължение

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, се отписва актива, ако не се запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложен на промени в стойността на прехвърления актив. Фондът отписва определени инвестиционни ценни книжа, когато бъдат определени като несъбираеми.

2.9.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност.

Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.9.3. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Дружеството използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.9.4. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансови активи на Фонда, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.10. Такси и удържки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ППФ, за 2017г. Компанията събира следните такси и удържки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- 4.25% удържка от всяка осигурителна вноска;
- Инвестиционна такса в размер на 0.85% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Такси и удържки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.11. Промени в счетоводните политики

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци** - Инициатива за оповестяване – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017),
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** - Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Дружеството.

2.12. Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** - приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** и изменения на МСФО 15 “Дата на влизане в сила на МСФО 15” - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.12. Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила, продължение

- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- **МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания** - приет от ЕК (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9.
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

МСФО 9 „Финансови Инструменти“ напълно заменя МСС 39 „Финансови Инструменти: Признание и Оценяване“, като изменя досегашните изисквания по отношение отчитането на финансови инструменти в три основни области:

- Класификация и оценка – МСФО 9 въвежда нов подход към класификацията на финансовите активи, базиран на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела, в рамките на който се управлява съответния финансов актив.
- Обезценка – Въвежда се нов модел на обезценка на финансови инструменти до размера на очаквани кредитни загуби, който ще доведе до по-ранно отчитане на кредитни загуби.
- Отчитането на хеджирането може да следва по-точно стратегията за управление на риска, като са допустими по-широк обхват от хеджиращи инструменти и хеджирани обекти. Ретроспективната оценка на ефективността на хеджа не се изисква, а проспективната оценка се базира на принципа за икономическа връзка.

МСФО 9 определя 3 категории на класификация на финансовите активи, които заместват досегашните категории съгласно МСС 39. Тези категории са: амортизирана стойност, справедлива стойност през друг всеобхватен доход и справедлива стойност през печалби и загуби.

Фондът прилага изискванията на МСФО 9 от 01 януари 2018. Преди първоначалното прилагане на МСФО 9, съгласно изискванията на МСС 39, инвестициите на фонда бяха класифицирани като отчитани по справедлива стойност през печалба и загуба, като държани за търгуване.

Съгласно МСФО 9, портфейл от финансови активи, който се управлява и чието поведение се оценява на база справедлива стойност не е държан нито в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорни парични потоци, нито в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи. Ръководството на Пенсионната Компания управляваща Фонда е фокусирано основно върху информацията за справедлива стойност и използва тази информация, за целите на оценката на дейността на Фонда и вземането на решения. В допълнение, портфейл от активи, който отговаря на определението за държан за търгуване не може да бъде управляван с цел събиране на договорни парични потоци, нито с цел събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи. За такъв тип портфейли събирането на договорни парични потоци е инцидентно в рамките на постигането на целта на бизнес модела. Съответно такива портфейли следва да бъдат оценявани по справедлива стойност през печалба и загуба в съответствие с МСФО 9 пар. Б.4.1.6.

Изискванията на МСС 39 по отношение отчитането на финансови пасиви са пренесени в МСФО 9 с ограничени промени. Финансовите пасиви, деривати включително, отчитани като държани за търгуване продължават да се отчитат по справедлива стойност през печалби и загуби.

Тъй като инвестициите на Фонда до датата на първоначално прилагане на новия стандарт, са били отчитани като държани за търгуване и управлявани и оценявани на база справедлива стойност, те остават класифицирани като отчитани по справедлива стойност през печалби и загуби при приемането на МСФО 9. Съответно първоначалното прилагане на МСФО 9 от 01 януари 2018, не е довело до съществени промени в класификацията и оценката на финансовите инструменти държани от Фонда.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.11. Промени в счетоводните политики, продължение

Ръководството на Компанията счита, че приемането и на останалите нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти от 01 януари 2018 няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда в периода на първоначалното им прилагане, поради спецификата на дейността му.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт,
- **МСФО 17 “Застрахователни договори”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- **Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции** – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменение на МСФО 9 “Финансови инструменти”** – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица”** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на МСС 28 “Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия”** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти** – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)”,** произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **КРМСФО 23 “Несигурност при третирането на данъка върху доходите”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Ръководството на Компанията очаква приемането на тези нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на ръководството на Компанията, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно **МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване**, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда, ако се приложи към отчетната дата.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ППФ „ДСК Родина” е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, които взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска”.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове на които са изложени активите на Фонда и в случай на превишение на тези рискове над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда, вземане на решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск” е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежеспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Стандард енд Пуърс. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Фич.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
<i>Рейтинг BBB+</i>	15 459	16 713
<i>Рейтинг BBB</i>	21 676	-
<i>Рейтинг BBB-</i>	40 430	8 812
<i>Рейтинг BB+</i>	6 822	40 493
<i>Рейтинг BB</i>	10 438	7 702
	94 825	73 720
Корпоративни облигации		
<i>Рейтинг AA-</i>	-	338
<i>Рейтинг BBB+</i>	2 015	567
<i>Рейтинг BB+</i>	-	1 423
<i>Рейтинг BB</i>	417	438
<i>Без рейтинг</i>	-	61
	2 432	2 827
Акции, права и дялове		
<i>Без рейтинг</i>	48 524	42 245
	48 524	42 245
	145 781	118 792

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2017 г. остава несигурност относно кредитния риск свързан с държавен дълг за някои от страните. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка.

В хиляди лева	2017	2016
Държани за търгуване		
България	21 311	26 501
Бразилия	5 362	3 046
Испания	9 878	4 245
Индонезия	7 051	4 873
Италия	10 311	7 347
Мексико	5 581	3 422
Полша	-	1 699
Португалия	11 365	4 290
Румъния	12 068	8 812
Турция	6 822	4 829
Хърватия	5 076	4 656
	<hr/> 94 825	<hr/> 73 720

- *счетоводно третиране* - държани за търгуване
- *обезценка* – няма
- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котираны обеми, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина смятаме, че ликвидният риск е нисък
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.
- *съдебни решения, използвани в преценката за обезценка на актива* – няма
- *допускания за определяне на обезценката* – няма

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2017

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	21	206	56	1 078	19 950	21 311
Бразилия	78	-	18	3 829	1 437	5 362
Испания	-	-	52	-	9 826	9 878
Хърватия	-	33	72	3 530	1 441	5 076
Индонезия	-	-	94	1 980	4 977	7 051
Италия	-	19	13	5 589	4 690	10 311
Мексико	-	66	19	5 496	-	5 581
Португалия	-	253	34	-	11 078	11 365
Румъния	-	-	217	-	11 851	12 068
Турция	-	-	145	5 979	698	6 822
	99	577	720	27 481	65 948	94 825

31 декември 2016

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
България	264	294	31	3 025	22 887	26 501
Бразилия	62	-	-	2 984	-	3 046
Испания	153	-	-	-	4 092	4 245
Хърватия	-	12	79	660	3 905	4 656
Индонезия	-	-	69	1 902	2 902	4 873
Италия	-	16	8	829	6 494	7 347
Мексико	-	36	19	1 116	2 251	3 422
Полша	-	-	3	-	1 696	1 699
Португалия	-	59	13	-	4 218	4 290
Румъния	-	-	160	1 917	6 735	8 812
Турция	-	-	96	4 733	-	4 829
	479	417	478	17 166	55 180	73 720

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация” – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация да измери и управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва чрез следната формула:

Модифицирана Дюрация = (Маколи Дюрация)/(1 + У/п), където:

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:

Маколи Дюрация = $\sum [(Сегашна\ Стойност\ на\ Паричен\ Поток)_i \times (Време\ до\ Настъпване\ на\ Паричен\ Поток)_i] / Цена\ на\ Облигация$

У – доходност до падеж

п – брой лихвени плащания на година

Таблиците по-долу представят лихвените финансови активи на Фонда към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. по тяхната балансова стойност съгласно лихвените им условия и матуриретната им структура.

31 декември 2017

Инструменти с фиксиран лихвен процент

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3					
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Активи								
Парични средства	7 720	-	7 720	-	-	-	-	-
Инвестиции	97 257	-	99	1 002	730	27 482	67 944	
Общо		-	7 819	1 002	730	27 482	67 944	

31 декември 2016

Инструменти с фиксиран лихвен процент

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3					
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	
Активи								
Парични средства	7 256	-	7 256	-	-	-	-	-
Инвестиции	76 547	14	495	491	489	19 315	55 743	
Общо		14	7 751	491	489	19 315	55 743	

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Чувствителност на нетните активи към промяна на лихвените нива

Чувствителността към промяната на лихвени проценти и нейното отражение в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, определена чрез метода на модифицираната дюрация е показана в следващата таблица:

<i>В хиляди лева</i>	100 базисни точки промяна в лихвените нива
Към 31 декември 2017	5 053
Към 31 декември 2016	4 134

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминирани във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

Таблиците по – долу представят експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г.

<i>В хиляди лева</i>	2017	2017	2017	2017	2017
	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Активи					
Парични средства	5 927	1 727	66	-	7 720
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	1 099	20 212	-	-	21 311
Акции, дялове и права	8 893	122	-	-	9 015
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	68 152	5 362	-	73 514
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2 432	-	-	2 432
Чуждестранни акции, дялове и права	-	21 838	11 138	6 533	39 509
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	134	25	159
Вземания	-	24	5	-	29
Общо	15 919	114 507	16 705	6 558	153 689
Пасиви					
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риск	-	53	-	-	53
Задължения	311	-	-	-	311
Общо	311	53	-	-	364

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

<i>В хиляди лева</i>	2016	2016	2016	2016	2016
Активи	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства	7 093	56	107	-	7 256
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 370	22 131	-	-	26 501
Корпоративни облигации	-	61	-	-	61
Акции, дялове и права	6 992	118	-	-	7 110
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	43 507	3 712	-	47 219
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2 766	-	-	2 766
Чуждестранни акции, дялове и права	-	20 442	9 536	5 157	35 135
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	82	40	122
Вземания	-	2	8	-	10
Общо	18 455	89 083	13 445	5 197	126 180
Пасиви					
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риск	-	77	-	-	77
Задължения	417	-	-	-	417
Общо	417	77	-	-	494

Фондът управлява чуждестранната валутната експозиция чрез сключване на форуърдни договори, чрез които потенциалната загуба от валутна обезценка се компенсира пропорционално от промяната в стойността на форуърда.

3.2.3. Ценови риск

„Ценови риск, свързан с инвестиции” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

- Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение
- β -коэффициента към индексите на съответните пазари

При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода, ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени финансови инструменти като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Стандартното отклонение за 2017 година е 2.31%, което при 95% доверителен интервал не предполага дневни загуби, надвишаващи 368 хил. лв.

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови към 31 декември 2017 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства	7 720	-	-	-	-	-	7 720
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	21	206	56	1 078	19 950	-	21 311
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	9 015	9 015
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	78	370	664	26 404	45 998	-	73 514
Чуждестранни корпоративни облигации	-	426	10	-	1 996	-	2 432
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	39 509	39 509
Деривативни активи, държани с управление на риска	159	-	-	-	-	-	159
Други вземания	29	-	-	-	-	-	29
Общо активи	8 007	1 002	730	27 482	67 944	48 524	153 689
Пасиви							
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	-	-	-	53	-	-	53
Задължения към ПОК	161	-	-	-	-	-	161
Други задължения	40	88	22	-	-	-	150
Общо пасиви	201	88	22	53	-	-	364

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в полза на осигурени лица или техни наследници в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 1 629 хил. лв. Допълнително, ръководството на Компанията очаква в срок от една година трансфери на средства на лицата по реда на чл.4в и на чл.69б от КСО от Фонда към НОИ в размер на 8 032 хил. лв. В резултат на анализа към 31.12.2017 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2016 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства	7 256	-	-	-	-	-	7 256
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	264	294	31	3 025	22 887	-	26 501
Корпоративни облигации	-	3	7	51	-	-	61
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	7 110	7 110
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	215	123	447	14 141	32 293	-	47 219
Чуждестранни корпоративни облигации	16	72	4	2 111	563	-	2 766
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	35 135	35 135
Деривативни активи, държани с управление на риска	122	-	-	-	-	-	122
Други вземания	10	-	-	-	-	-	10
Общо активи	7 883	492	489	19 328	55 743	42 245	126 180
Пасиви							
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	-	-	-	77	-	-	77
Задължения към ПОД	176	-	-	-	-	-	176
Други задължения	29	101	111	-	-	-	241
Общо пасиви	205	101	111	77	-	-	494

3.4 Законов риск

„Законов риск” – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Компанията. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

В Държавен вестник бр. 92 от 2017 г. бе обнародван Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване. С него се извършват промени в регламентацията на допълнителното пенсионно осигуряване, в следните основни насоки:

- Развитие на системата на корпоративно управление на пенсионноосигурителните дружества, повишаване на изискванията към членовете на управителните и контролните органи;
- Усъвършенстване на изискванията към системите за управление на пенсионноосигурителните дружества;
- Развитие на функциите на банките–попечители;
- Усъвършенстване на режима за инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване;
- Съобразяване с изисквания на законодателството на Европейския съюз;
- Повишаване на изискванията към осигурителните посредници;

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

- Повишаване на прозрачността на допълнителното пенсионно осигуряване и на осведомеността на осигурените лица;
- Промяна в регулаторните правомощия и усъвършенстване на производствата по издаване на разрешения и одобрения;
- Други.

Основната част от измененията свързани с режима за инвестиране на средствата на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване влизат в сила на 18.11.2018г. В § 155, ал.1 от ЗИДКСО е предвиден 18-месечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник", в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат дейността си в съответствие със закона и актовете по прилагането на Кодекса, като съгласно § 155, ал.3 от ЗИДКСО е изрично уреден срок до 31 декември 2021 г., в който пенсионноосигурителните дружества са длъжни да приведат в съответствие с предвидените изисквания към инвестиционната дейност активите, притежавани от управляваните от тях фондове за допълнително пенсионно осигуряване, които към датата на влизането в сила на закона не отговарят на тези изисквания.

3.5. Политически риск

„Политически риск” – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Компанията осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към финансови инструменти, надвишаващи 5% от нетните активи на ППФ, са ДЦК на Република България.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

(i) *Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни*

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2017	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
Корпоративни облигации	-	<i>Дисконтирани парични потоци</i>	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведат до по-ниска справедлива стойност

Справедливи стойности от Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

<i>В хиляди лева</i>	Дългови ценни книжа, държани за търгуване
Салдо на 1 януари 2017	61
Загуби, включени в отчета за промени в нетните активи на разположение на осигурените лица	(14)
Покупки	-
Продадени и падежирани	(7)
Изходящи трансфери от Ниво 3	(40)
Входящи трансфери към Ниво 3	-
Салдо на 31 декември 2017	-

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Таблиците по-долу показват балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 г., включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2017	Балансова стойност					Справедлива стойност			
	В млн. лева	Държани за търгуване	Заеми и вземания	Други фин-ви пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност									
Акции, дялове и права	6	9 015	-	-	9 015	9 015	-	-	9 015
Чуждестранни акции, дялове и права	6	39 509	-	-	39 509	39 509	-	-	39 509
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	21 311	-	-	21 311	21 311	-	-	21 311
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	73 514	-	-	73 514	73 514	-	-	73 514
Чуждестранни корпоративни облигации	6	2 432	-	-	2 432	2 432	-	-	2 432
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1	159	-	-	159	-	159	-	159
		145 940	-	-	145 940	145 781	159	-	145 940
Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност									
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1	53	-	-	53	-	53	-	53
		53	-	-	53	-	53	-	53

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и задължения е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

31 декември 2016	Балансова стойност					Справедлива стойност			
	<i>В хил. лева</i>	Държани за търгуване	Заеми и вземания	Други фин-ви пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност									
Акции, дялове и права	6	7 110	-	-	7 110	7 110	-	-	7 110
Чуждестранни акции, дялове и права	6	35 135	-	-	35 135	35 135	-	-	35 135
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	26 501	-	-	26 501	26 501	-	-	26 501
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6	47 219	-	-	47 219	47 219	-	-	47 219
Корпоративни облигации	6	61	-	-	61	-	-	61	61
Чуждестранни корпоративни облигации	6	2 766	-	-	2 766	2 766	-	-	2 766
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1	122	-	-	122	-	122	-	122
		118 914	-	-	118 914	118 731	122	61	118 914
Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност									
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1	77	-	-	77	-	77	-	77
		77	-	-	77	-	77	-	77

Бележки към финансовия отчет

5. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Парични средства в разплащателни сметки в банки	7 720	7 256
	7 720	7 256

6. Инвестиции по справедлива стойност

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
<i>Финансови инструменти, държани за търгуване:</i>		
Ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	21 311	26 501
Акции, дялове и права	9 015	7 110
Корпоративни облигации	-	61
Чуждестранни ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	73 514	47 219
Чуждестранни акции, дялове и права	39 509	35 135
Чуждестранни корпоративни облигации	2 432	2 766
	145 781	118 792

6.1. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2017г. Фондът има отворени сделки за деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари, валутен форуърд за продажба на японска йена и лихвен суап. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2017	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	29.01.2018г.	10 100 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	29.01.2018г.	450 000 000.00
Лихвен суап	Евро	26.06.2019г.	760 500.00

Реализираните през 2017 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчетани по справедлива стойност, са в размер на 2 059 хил. лв. Съответно реализираните печалби от оценка на хеджирани активи са в размер на 2 039 хил. лв. за 2017 г.

Бележки към финансовия отчет

6. Инвестиции, продължение

6.1. Деривативни финансови инструменти, продължение

Към 31 декември 2016г. Фондът има отворени сделки за деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърд за продажба на щатски долари, валутен форуърд за продажба на японска йена и лихвен суап. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2016	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърд	Щатски долар	27.01.2017г.	7 220 000.00
Валутен форуърд	Японска йена	30.01.2017г.	323 000 000.00
Лихвен суап	Евро	26.06.2019г.	760 500.00

Реализираните през 2016 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчетани по справедлива стойност, са в размер на 720 хил. лв. Съответно реализираните печалби от оценка на хеджирани активи са в размер на 730 хил. лв. за 2016 г.

6.1.1. Деривативни активи, държани с цел управление на риска

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
- валутни деривативни финансови инструменти	159	122
	159	122

6.1.2. Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
- деривативни финансови инструменти	53	77
	53	77

7. Вземания

<i>В хиляди лева</i>	2017	2016
Вземания, свързани с инвестиции	29	10
- вземане за главници, в т. ч.:	22	2
- обезценени	22	2
- вземане за дивиденди	7	8
	29	10

Бележки към финансовия отчет

7. Вземания, продължение

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията. През 2017г. е начислена обезценка в размер на 35 хил. лв. по тези емисии. Вземанията са надлежно предадени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2017

В хиляди лева

Емитент	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2017	Начислена обезценка през 2017г.	Общо Обезценка към 31 декември 2017	Общо Нетно вземане към 31 декември 2017	% Обезценка
"ЕВРОЛИЗИНГ" ЕАД	BG2100025076	52	4	52	-	99.61%
Northern Lights Bulgaria „Балканстрой	XS0834163601	1 275	-	1 275	-	100.00%
Инженеринг Груп" АД	BG2100009062	41	10	41	-	100.00%
Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт АДСИЦ- София	BG2100019079	43	21	21	22	48.76%
		1 411	35	1 389	22	

През 2016 г. са начислени разходи за обезценка в размер на 348 хил. лв., които включват основно разходи за обезценка на вземанията от Northern Lights Bulgaria в размер на 268 хил. лв.

8. Задължения

Задълженията включват задължения за начислени такси към Компанията съгласно Правилника за дейността на Фонда и се уреждат ежемесечно и други краткосрочни задължения.

В хиляди лева

	2017	2016
Задължения към ПОК „ДСК – Родина” АД	161	176
- за такси от осигурителни вноски	51	81
- за инвестиционна такса	110	95
Задължения за превеждане на средства за лица променили осигуряването си от ППФ във фонд на ДОО	150	241
	311	417

9. Начислени такси и удържки в полза на пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева

	2017	2016
Такси и удържки		
Такса от осигурителни вноски	594	596
Инвестиционна такса	1 184	1 012
	1 778	1 608

10. Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към НОИ

В хиляди лева

	2017	2016
Изплатени средства към осигурени лица и техни наследници	803	494
Средства, преведени към НОИ:	3 466	2 889
- Средства, преведени за лица по чл. 69б от КСО	2 858	2 453
- Средства, преведени за лица променили осигуряването си по чл. 4в от КСО	608	436
	4 269	3 383

11. Резерви

11.1. Резерв за гарантиране на минимална доходност

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията е задължена да постига минимална доходност при управлението на активите на Фонда. Минималната доходност се определя от съответния регулативен орган на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходния 24-месечен период, съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН.

Когато постигнатата доходност от Професионалния пенсионен фонд е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за съответния вид пенсионен фонд или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Стойността на резерва не може да надвишава 1 на сто от активите на фонда.

Ако постигнатата доходност на Професионалния пенсионен фонд е под минималната доходност, разликата се покрива от резерва във Фонда. Когато средствата от резерва във Фонда не са достатъчни, Компанията покрива недостига със средствата от резерва, формиран в Компанията. Определеният размер на минималната доходност към 31 декември 2017 г. от КФН за последния 24-месечен период за ППФ възлиза на 2.43%.

Постигнатата доходност от управлението на активите на Фонда към 31 декември 2017 г. е над определения минимален размер. Постигнатата доходност не изисква образуване на резерв за гарантиране на минималната доходност във Фонда.

12. Други оповестявания

Към 31 декември 2017 г. и 31 декември 2016 г. Фондът не е получил от Националната агенция по приходите информация за всички дължими съответно за 2017 г. и 2016 г. суми по осигурителните партии на осигурените лица в ППФ. Поради това, ръководството на Компанията е възприело политика на отчитане на средствата по индивидуалните партии на база на действително получените плащания. Доколкото не могат да бъдат надеждно определени, свързаните с тези суми такси и комисионни дължими на Компанията, също не са признати във финансовия отчет към 31 декември 2017 г. Неполучените към 31 декември 2016 г. суми, но получени през 2017 г., са признати през 2017 г.

13. Оповестяване на свързани лица

За ППФ „ДСК – Родина” свързани лица са ПОК „ДСК - Родина” АД, „Банка ДСК” ЕАД като неин основен акционер, ОТП Банк като едноличен собственик на капитала на „Банка ДСК” ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК” ЕАД и ОТП Банк.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина” АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разгледани по – подробно в бележка 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в бележка 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им.

През 2017 г., респ. 2016 г., ППФ „ДСК – Родина” не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите, оповестени по-горе.

14. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Доходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъци върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

15. Събития след датата на отчета

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на ППФ „ДСК-Родина”.